



Fylkesmannen i Troms og Finnmark

Romssa ja Finnmarkku fylkkamánni
Tromssan ja Finmarkun maaherra

Vår dato:

14.08.2019

Vår ref:

2019/4752

Deres dato:

Deres ref:

Kommunene i Finnmark

Saksbehandler, innvalgstelefon

Anders Tandberg, 78 95 03 34

Presisering av motorferdselregelverket - motorferdsel i forbindelse med elgjakt i Finnmark

Fylkesmannen i Troms og Finnmark ønsker i dette brevet å klargjøre regelverket som regulerer motorferdsel i utmark ved utøvelse av elgjakt. Brevet bygger på brev av 26. august 1997 fra Fylkesmannen i Finnmark.

Elgjakta genererer et betydelig omfang av motorferdsel i utmark i Finnmark. Det er derfor viktig å synliggjøre det juridiske rammeverket som både kommunen som ansvarlig myndighet og den som utøver motorferdselen skal forholde seg til. Et likelydende brev rettet mot elgjegerne er derfor sendt Finnmarkseiendommen (FeFo) den 29. mai 2019 og ligger nå tilgjengelig på deres hjemmesider.

Rammeverket

Motorferdsel i utmark reguleres gjennom [motorferdselloven](#) og forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag (heretter [nasjonal forskrift, nf.](#)). I tillegg har [viltloven](#) egne bestemmelser som forbyr bruk av motorkjøretøyer under jaktutøvelsen.

Hovedregelen i motorferdselloven er at all motorferdsel i utmark er forbudt (nf. § 3). I motorferdselloven er det imidlertid gjort unntak fra forbudet for enkelte aksepterte formål og kommunene har myndighet til å dispensere fra det generelle forbudet. I flere naturvernområder er det forbud mot motorferdsel. Her er Fylkesmannen eller et av nasjonalparkstyrene myndighet.

Aktsomhetsplikten

Motorferdselloven § 8 pålegger fører av motorkjøretøy i utmark å være aktsom og hensynsfull «for å unngå skade og ulempe for naturmiljøet og mennesker.» Aktsomhetsplikten omfatter bl.a. valg av kjøretøy, kjøreadferd og kjøretrasé slik at terrengskader unngås. Denne plikten gjelder all motorferdsel i utmark, også ved uttransportering av felt elg.

Uttransportering av felt elg

Nasjonal forskrift (nf.) § 2 b) gir en generell tillatelse til transport av felt elg ut fra jaktområdet. Denne hjemmelen gjelder både for kjøring på *barmark* jf. nf. § 2 første ledd og for kjøring på *snødekt mark* jf. nf. § 3 b). Det er dermed ikke nødvendig å søke kommunen om dispensasjon for denne kjøringen. Unntaket er i verneområder hvor det som oftest må søkes om dispensasjon for motorferdsel, også til uttransport av felt elg. Se avsnittet «Motorferdsel i verneområder» under for mer informasjon.

Bestemmelsen gjelder kun uttransportering av felt elg. Hjemmelen gir ikke adgang til transport av jegere og utstyr ut i jaktterrenget, eller til utøvelse av jakten jf. [Rundskriv T-1/96](#).

E-postadresse:
fmtfpost@fylkesmannen.no
Sikker melding:
www.fylkesmannen.no/melding

Postadresse:
9815 Vadsø

Besøksadresse:
Strandvegen 13, Tromsø
Damsveien 1, Vadsø

Telefon: 78 95 03 00
www.fylkesmannen.no/tf

Org.nr. 967 311 014



Forbud mot motorferdsel under jaktutøvelsen

Etter viltlovens § 21 er det forbudt å bruke motorkjøretøy, luftfartøy eller motorfartøy til å lokalisere og forfølge vilt eller til å avlede viltets oppmerksomhet fra jegeren. Det er videre forbudt å løsne skudd fra fartøyet eller kjøretøyet. Eksempelvis er det etter viltloven § 21 forbudt å kjøre med ATV for å «speide» etter elg da dette anses om «lokalisering» av vilt. Bruk av motorkjøretøy under ettersøk etter skadeskutt vilt er forbudt under ordinær jakt. Forbudet i § 21 gjelder tilsvarende for bruk av drone da disse er definert som «luftfartøy» i denne sammenhengen. Se Miljødirektoratets [veileder M-520/2016](#) til Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst for mer informasjon.

Transport av utstyr til leir ifm. elgjakt

Dersom det er behov for bruk av motorkjøretøy for transport av utstyr til elgleir, skal kommunen søkes om dispensasjon etter nasjonal forskrift § 6 - *særlige tilfeller*. Dispensasjon etter § 6 kan kun gis i *unntakstilfeller* dersom søkeren påviser et *særlig behov* som *ikke knytter seg til turkjøring* og *ikke kan dekkes på annen måte*. Kommunens vurdering av om vilkårene er oppfylt skal fremgå av vedtaket. Det er grunn til å understreke at elgjakt ikke automatisk skal «utløse» dispensasjon fra motorferdselloven for transport av jaktleir. Elgjegere må finne seg i å bli behandlet på samme strenge måte som andre som nytter utmarka til høsting.

Dette innebærer at det ikke gis dispensasjon for transport av leirutstyr i jaktfelt som ligger slik til at jakta kan utføres tilfredsstillende fra leir nær vei eller åpen barmarksløype. Det forhold at elgjegere ønsker å ha det mest mulig bekvemt med leir midt i jaktfeltet, langt fra vei eller åpen barmarksløype, er ikke tilstrekkelig grunn for dispensasjon.

Flere elgjaktfelt i Finnmark ligger langt fra vei og åpen barmarksløype, og her vil det kunne være tilstrekkelig grunnlag for å gi dispensasjon for inn- og uttransportering av leirutstyr. Av hensyn til faren for utviklingen med stadig nye kjørespor, kan det ikke gis dispensasjoner for kjøring utenfor godt etablerte barmarkstraséer. Det er allerede et omfattende nettverk av slike i Finnmark, og disse gir tilfredsstillende adkomstmuligheter.

Det er normalt tilstrekkelig at det gis dispensasjon for transport av utstyr til én - 1 - leir i hvert jaktfelt. Dersom det unntaksvis gis dispensasjon for frakt til to - 2 - ulike leirer, må kommunen påse at eksisterende traktorveg/kjørespor nyttes, også i de tilfeller der det ville være mer bekvemt å kjøre direkte mellom leirene over urørt terreng.

Det kan bare gis dispensasjon for nødvendig transport av utstyr til leir. **Dette innebærer at én til to turer med ett kjøretøy, evt. en tur med inntil to kjøretøy, er tilstrekkelig.** Det er opp til elgjegerne selv å planlegge jakta slik at det ikke blir nødvendig med mange inn- og uttransporter med kjøretøyer, f.eks. ved jakting i flere perioder. Der transporten lett kan skje med sjøfly eller helikopter, bør transporten skje med dette. Dette gjelder særlig der det er stor fare for terrengslitasje ved kjøring med terrengkjøretøy.

For å sikre forutsigbarhet for elgjegerne i forkant av søknadsbehandling, kan kommunene på forhånd vurdere hvilke traséer det skal kunne dispensasjon langs. Elgjakta er en årlig fast foreteelse, hvor lokalisering av de ulike jaktfelt er omtrent de samme fra år til år. Det vil derfor være mulig for kommunen å på forhånd bestemme til hvilke jaktleire og langs hvilke kjørespor det kan gis dispensasjon. Selv om søknader skal behandles individuelt, vil slike retningslinjer lette saksbehandlingen og samtidig gi det enkelte jaktlag bedre grunnlag for planleggingen.



Kommunen skal fatte kontrollerbare vedtak. Det er derfor avgjørende at all relevant informasjon fremgår av vedtaket. Dette vil bl.a. være: jaktfeltnr., kart av god kvalitet med inntegnet kjøretrasé, hvem dispensasjonen gjelder for (personopplysninger), type kjøretøy, formål med kjøringen, i hvilket tidsrom kjøringen tillates og antall turer vedtaket gjelder for. Det bør stilles krav om kjørebok.

Føringene knyttet til transport av utstyr til elgleir er hentet Fylkesmannen i Finnmark sitt brev til kommunene den 26.08.97. Brevet bygger på lovfortolkninger gitt i brev fra Miljødirektoratet av 17.11.97 og Klima- og miljødepartementet av 28.01.98. Der hvor Fylkesmannen i brev av 26.08.97 har foretatt selvstendige fortolkninger av lovens intensjon, er disse stadfestet i brev fra Klima- og miljødepartementet av 28.01.98.

Motorferdsel i verneområder

Flere jaktfelt i Finnmark ligger i naturvernområder. Hvert enkelt verneområde har en egen verneforskrift som legger føringer for hva som er tillat og hva som er forbudt innen verneområdet. Verneforskriftene har i de fleste tilfeller strenge regler om motorferdsel, bl.a. for å unngå terrengskader, forstyrrelser på dyreliv og støy. De aller fleste verneforskrifter inneholder også et direkte forbud mot motorferdsel.

Forbud mot motorferdsel i verneforskriftene gjelder også uttransportering av felt elg.

Direktehjemmelen i nasjonal forskrift § 2 b) gjelder derfor ikke i de verneområdene hvor motorferdsel på barmark er forbudt. Det må derfor søkes vernemyndigheten om dispensasjon fra verneforskriften både for uttransportering av felt vilt og for transport av elgleir. Alle søknader for motorferdsel i verneområder sendes via Fylkesmannen i Troms og Finnmark: fmtfpost@fylkesmannen.no.

Dersom verneforskriften har forbud mot motorferdsel skal søknaden først behandles av vernemyndigheten etter verneforskriften, deretter av kommunen etter nasjonal forskrift § 6 (motorkjøretøy) eller motorferdselloven § 6 (luftfartøy).

Dispensasjon for bruk av luftfartøy

For enkelte jaktfelt vil det kunne være ønske om uttransportering av felt vilt ved bruk av helikopter eller sjøfly (luftfartøy). Direktehjemmelen i nasjonal forskrift § 2 for uttransportering av felt vilt gjelder ikke for luftfartøy, og det må dermed søkes om tillatelse til start og landing etter motorferdselloven § 6. Tilsvarende gjelder for transport av utstyr til jaktleir. Det kan ikke gis dispensasjon til ren persontransport. Hovedformålet må her være transport av utstyr eller uttransport av felt vilt.

Motorferdselloven regulerer ikke selve flygingen, kun start og landing samt tilfeller hvor helikopter står like over bakken for å laste/losse. Vær oppmerksom på at det i enkelte verneområder er forbud mot bruk av luftfartøy, herunder også forbud mot selve flygingen. Se avsnittet «Motorferdsel i verneområder» over for mer informasjon.

Med hilsen

Iris Rita Hallen (e.f.)
seksjonsleder naturmangfold og naturvern

Anders Tandberg
overingeniør miljø

Dokumentet er elektronisk godkjent



Kopi til:

Finnmarkseiendommen (FeFo) - postmottak

Finnmark politidistrikt - postmottak

Finnmark politidistrikt - Reinpolitiet

Statens naturoppsyn